

Tilburg University

Advertentiesociologie

Frissen, P.H.A.

Published in:
Binnenlands bestuur

Publication date:
2011

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Frissen, P. H. A. (2011). Advertentiesociologie. *Binnenlands bestuur*. <http://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/opinie/columns/advertentiesociologie.3039051.lynkx>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

ADVERTENTIESOCIOLOGIE

Paul Frissen 28 okt 2011

Advertenties zijn - zo weet de cultuursocioloog in mij - goudmijnen voor wie een sector wil doorgronden. Dat geldt al helemaal voor personeelsadvertenties.

De benaming van de functies is vaak hoogst intrigerend, om niet te zeggen curieus. Wat zou bijvoorbeeld een 'Combinatiefunctionaris' de hele dag doen? Even doorklikken leert dat het hier gaat om wat wij vroeger een gymnastiekleraar zouden noemen: relatief tobberige types die op een haar na een topsportcarrière hadden gemist en al het onverwerkte leed loslieten op leerlingen die niet wisten wat de maatschappelijke relevantie van de brug met ongelijke leggers was. Wel dat je daar knap pijnlijk tegen aan kon knallen met niet nader aan te duiden delen van het jongenslichaam in ontwikkeling.

Dat is nu geheel anders. Je geeft niet zomaar gym maar je hebt een combinatiefunctie in het kader van de 'Landelijke Impuls Brede School'. Dus geef je 'classes' en 'Fit for Life-opleidingen'. De functie-eisen zijn bepaald niet mals: 'pro-actief en ondernemend in het signaleren van en inspelen op ontwikkelingen en het vertalen naar concrete activiteiten'? Ik krijg de stinkende kleedkamer maar niet uit mijn hoofd, maar daaruit zal de combinatiefunctionaris vooral pro-actief moeten wegblijven en zich helemaal niets ondernemends in het hoofd halen, neem ik aan.

'Teamleider samenleving' vind ik ook wel een aardige. Ik moest meteen denken aan wat we vroeger de opbouwwerker noemden, maar dat blijkt niet te kloppen. Het werk bestaat voor 75 procent uit leiding geven. Niet aan de samenleving overigens. De teamleider valt onder de manager Samenleving en beiden werken in de afdeling Samenleving, die dan weer bestaat uit de 'Backoffice Inkomen en Zorg' en het team 'Beleid en Uitvoering'. De teamleider is verantwoordelijk voor 'kwantiteit en kwaliteit van het geleverde werk'. Op de een of andere manier krijg ik bij deze advertentie niet goed in beeld wat de gemeentelijke samenleving nu concreet aan last zal gaan krijgen van deze functionaris. Het gaat weliswaar om 'leefbaarheid, veiligheid, participatie, sociale zekerheid, onderwijs en jeugdzaken', maar dat klinkt zo hemeltergend integraal dat de klassieke overheidstaak van het toevoegen van leed enigszins uit het beeld verdwijnt.

Nog een functie: 'Lead Auditor'. Van Engelse termen word ik altijd knap zenuwachtig. Voor je het weet krijg je de hele santenkraam van *New Public Management* gratis meegeleverd. Hoewel gratis? Dat zal deze functionaris ongetwijfeld niet goed kunnen keuren, zeker niet nu hij of zij werkzaam zal zijn in het 'kennisveld Geld'. Dan moet ik meteen fantaseren over brainstormsessies met externe adviseurs die vast van 'het nieuwe werken' waren en af wilden van al die saaie benamingen. Taalkundig heeft dat opgeleverd dat men in deze gemeente van 'de' Hoofd Financiën spreekt. Diversiteitsbeleid?

Niets van deze malligheden in de meest besproken advertentie van Nederland: die voor het ambt van vice-president van de Raad van State. Heerlijk degelijk en ronduit ouderwets is de tekst, vooral van het bijgevoegde profiel, waarvan ook niet een schets wordt gegeven zoals bij functies voor gewone stervelingen, maar een ordentelijke beschrijving. Van competenties is geen sprake. En maakt normaal een *assessment* deel uit van dergelijke wervingsprocedures, voor de opvolger van Herman Tjeenk Willink is dat uiteraard ongepast. Probeer maar eens een 'inbakoefening' te bedenken zonder het geheim van Noordeinde te schenden. Majesteit zal deelname aan een 360 graden *feedback* beslist weigeren. Alleen al het feit dat per advertentie geworven moet worden is natuurlijk constitutioneel ordinair. Kom daar in Frankrijk eens om.

Het vervolg zal mij benieuwen. Heeft minister Opstelten al een benoemingsadviescommissie samengesteld? Welke *human resource*-adviseur mag dit traject begeleiden? Hoeveel brieven zouden er binnenkomen. Wanneer spreken kandidaten met het Staatshoofd, wanneer met de troonopvolger? En nu in de advertentietekst niet de gebruikelijke passage over ongewenste acquisitie is opgenomen, wat te doen als Van der Kruis zich meldt? Maar hoe klassiek de tekst ook luidt, de culturele verandering die Nederland heeft ondergaan laat de Werdegang van deze advertentie glashelder zien. De elite is verward, het ongemak is groot, zoveel is wel duidelijk.